

Tallinna Haridusamet
Estonia pst 5a
10143 Tallinn
Harjumaa

10.01.2025 nr 9.5-2.2/24-25/15/10

**Tallinna Sõbrakese Lasteaia haldusjärelevalve
õiendi kinnitamine**

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 28 lõigete 1 ja 3 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tallinna Sõbrakese Lasteaia haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Lasteaia pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada lasteaia pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaidi Maask
järelevalve valdkonna peaekspert

Koopia: Tallinna Sõbrakese Lasteaed, direktor@sobrakese.edu.ee

Kaidi Maask
735 1515
kaidi.maask@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
õigus- ja personalipoliitika osakonna
järelevalve valdkonna peaeksperdi korraldusega
„Tallinna Sõbrakese Lasteaia haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

TALLINNA SÕBRAKESSE LASTEAIA HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Sõbrakese Lasteaed (edaspidi *lasteaed*) on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav koolieelne lasteasutus aadressil Kiili tn 7, 13424 Tallinn, Harjumaa.
2. Haldusjärelevalvet teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 24.10.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/15/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Sõbrakese Lasteaias“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas on lasteaias korraldatud eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus ning kuidas see võimaldab lastel alustada õpinguid eestikeelses koolis; missuguseid meetodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolitusi; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõunik Hille Voolaid ja peaeksperdi Kaidi Maask.
5. Järelevalve algas 10.12.2024.
6. Järelevalves vesteldi lasteaia direktori ja õppealajuhatajaga ning pidaja, õpetajate ja hoolekogu esindajatega, tutvuti lasteaia õppekeskkonna ja dokumentatsiooniga ning vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Tallinna Sõbrakese Lasteaed on Tallinna linnas tegutsev munitsipaallasteaed, mis võimaldab koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist. Lasteaias on 2024/2025. õppeaastal 12 rühma, kus on kokku 206 last ning 22 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Lasteaial on kehtiv arengukava aastateks 2024–2026. Sisehindamise aruanne on koostatud perioodi 2020–2022 kohta. Sisehindamise aruande ja arengukava vahel puudus selge seos, kuna arengukava koostamisel võeti aluseks eelkõige linna strateegilised eesmärgid alushariduse valdkonnas. Õppeaasta tegevuskava on kinnitatud peale õppeaasta algust. Tegevuskavas on sõnastatud üks põhieesmärk, neli prioriteeti ning nelja valdkonna eesmärgid. Tegevused on planeeritud nelja valdkonna eesmärkidest lähtuvalt.

Lasteaia õppekava ei vasta kehtestatud nõuetele, õppekava üldosas ei ole välja toodud valdkonna eesti keel kui teine keel õpetamise eesmärgi, põhimõtteid ja sisu. Õppekavas on vajalik täpsustada lapse arengu hindamisega seotud mõisted ja täiendada arengu hindamise

põhimõtteid ning lisada lapse arengu hindamise tabelid.

Õppetegevused toimuvad rühmades eesti keeles, kõikide õpetajate eesti keele oskus vastas kehtestatud nõuetele. Lasteaia dokumentatsioon on eestikeelne, töökoosolekud toimuvad eesti keeles. Eelnevalt on lasteaias kasutatud keelekümblusmetoodikat, aktiivselt uuendatakse lasteaia raamatukogu eestikeelse kirjandusega ja õppematerjalidega, kasutatakse kõiki võimalusi, mis aitaks muuta ülemineku eestikeelsele õppele sujuvamaks.

Õppe- ja kasvatustegevuste igapäevane dokumenteerimine on toimunud nõuetekohaselt. Lasteaias kasutatakse õppe- ja kasvatustöö andmete dokumenteerimiseks e-lasteaia infosüsteemi ELIIS (edaspidi *ELIIS*). Rühma tegevuskava koostavad õpetajad ELIISi keskkonnas. Lapsevanemad saavad ELIISis tutvuda nädalaplaani ja rühma igapäevaste tegevustega.

Laste arengut on hinnatud üks kord õppeaastas, arengu hindamiseks on koostatud arengutabelid. Koolivalmiduskaardid on koostatud vastavalt õppekavas kehtestatud vormile. Arenguestlusi ei ole läbi viidud kõikide lastevanematega.

Lasteaia 22 õppe- ja kasvatusala töötajast vastab kvalifikatsioon nõuetele 16 töötajal. Nõuetele ei vasta nelja õpetaja, logopeedi ja logopeed/eripedagoogi kvalifikatsioon. Riigikeeleoskus ei vasta nõuetele ühel õppe- ja kasvatusala töötajal (logopeed/eripedagoog).

Kaheksa õpetajat on osalenud aastatel 2020–2024 eesti keele õpetamise metoodikaga seotud täienduskoolitustel (pikemad kui 40 tundi) ning kaks õpetajat on läbinud eripedagoogika kursuse (180 tundi).

OLUKORRA KIRJELDUS

Tallinna Sõbrakese Lasteaed võimaldab koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist. Lasteaed on tegev Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikus ja liitunud Rohelise Kooli programmiga. Aastast 2024 on lasteaed UNESCO Ühendkoolide võrgustikus. Lasteaia meeskond osaleb aktiivselt välisprojektides, nt eTwinning, JobShadowing, Erasmus ja Nordplus.

1. Lasteaia arengu planeerimine

1.1. Koolieelse lasteasutuse seaduse¹ (edaspidi *KELS*) kohaselt peab lasteasutus koostama järjepideva arengu tagamiseks koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga lasteasutuse arengukava ning arengukava kinnitamine² peab toimuma lasteasutuse pidaja sätestatud korras. Arengukavas tuleb esitada tegevuskava kolmeks aastaks³.

Lasteaial on pidaja poolt kinnitatud⁴ arengukava, mis on kooskõlastatud pedagoogilises nõukogus⁵ ja hoolekodus⁶.

Arengukava on koostatud aastateks 2024–2026. Sissejuhatuses on välja toodud, et arengukava koostamise üheks aluseks on sisehindamise aruanne 2020–2023. Järelevalves esitati direktori kinnitatud sisehindamise aruanne perioodi 2020–2022 kohta. Dokumendis on antud ülevaade

¹ KELS, § 9¹ lg 1.

² KELS, § 9¹ lg 3.

³ KELS, § 9¹ lg 2 p 2.

⁴ Tallinna Haridusameti 28.03.2024 käskkirj nr T-7-1/24/130 „Tallinna munitsipaalkoolieelsete lasteasutuse arengukavade kinnitamine“, lisa 11.

⁵ Pedagoogilise nõukogu 17.01.2024 koosoleku protokoll (numbrita).

⁶ Hoolekogu 29.12.2023 koosoleku protokoll nr 2.

sisehindamisel põhinevast hetkeolukorrast ning kuues alapeatükis on välja toodud tugevused ja parendusvaldkonnad. Arengukava perioodiks on sõnastatud kolm arengusuunda – tippasemel juhtimine, pädev ja pühendunud õpetaja ning individuaalne õpitee. Igale nimetatud arengusuunale on püstitatud üks eesmärk ning välja on toodud mõõdiku algase ning lõpptase, kuhu soovitakse jõuda. Iga arengusuuna kohta on välja toodud riskid ja võimalused. Arengukavas püstitatud eesmärgid ja mõõdikud ei ole täiel määral kooskõlas. Näiteks arengusuunas individuaalne õpitee on eesmärgina sõnastatud, et laste eestikeelsele õppele üleminekut on järjepidevalt erinevate meetmete kaudu toetatud. Mõõdikuna on märgitud kiusamisest vaba lasteaed, metoodikaga liitunud rühmad; õpetajate suhted lastega. Arengukava ei sisalda õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi eestikeelsele õppele üleminekul. Välja on toodud vaid õpetajatega seotud tegevused, näiteks õpetajate tööga rahulolu; õpetajate põhivajaduste rahuldatus: autonoomia ja enesetõhusus; personali süsteemne tunnustamine. Mõne mõõdiku puhul ei selgu, mida soovitakse muuta, näiteks on mõõdikul personali osalemine koolitustel algase 100% ja lõpptase 100%.

Direktori selgituste kohaselt koostas ta arengukava lähtudes Tallinna Haridusameti strateegilisest plaanist ning seetõttu ei ole arengukava koostamisel lähtutud mitte ainult sisehindamise tulemustest, vaid on arvestatud linna üldisi arengusuundi alushariduses.

Arengukava lisana on vormistatud tegevuskava 2024–2026, mis annab konkreetse ülevaate arengukava tegevuskavast neljas valdkonnas – tippasemel juhtimine; pädev ja pühendunud õpetaja; hariduslike erivajadustega laste areng; inspireeriv ja uuenduslik õppimine. Igale valdkonnale on sõnastatud üks eesmärk. Eesmärkide täitmiseks on planeeritud tegevused, aeg ja vastutaja. Arengukava ja arengukava tegevuskava on osaliselt erinevad, nt on arengukavas kolm arengusuunda, kuid tegevuskavas neli ning need ei ole seotud arengukavas sõnastatuga. Näiteks on tegevuskavas arengusuunad hariduslike erivajadustega laste areng ning inspireeriv ja uuenduslik õppimine, mida arengukavas arengusuundadena ei ole nimetatud. Arengukava tegevuskavas ei ole toodud välja laste arengut toetavaid tegevusi eestikeelsele õppele üleminekul.

Õppealajuhataja sõnul ei ole tegevuskavas märgitud erivajadustega lastega seotu arengusuund, vaid need on igapäevased tegevused, mida tegevuskavas ei oleks vaja kajastada.

Pidaja lisas, et uue arengukava koostamisega peaks alustama varem ning selle koostamine peaks olema koostöine.

Äraakuulamisel lisas direktor, et arengukava tegevuskavas ei ole eraldi välja toodud laste arengut toetavaid tegevusi eestikeelsele õppele üleminekul, kuna lasteaia eestikeelsele õppele ülemineku edukus sõltub otseselt professionaalsest ja motiveeritud personalist. Seetõttu tagatakse õpetajatele järjepidevad enesetäiendamise võimalused. Koolituste ja metoodilise juhendamise kaudu arendatakse õpetajate pädevusi, mis võimaldab neil pakkuda lastele kvaliteetset eestikeelset õpet. Läbi teadlikult juhitud õppeprotsessi ning professionaalselt toetatud õpetaja kujuneb lastes positiivne hoiak eesti keele õppimisse ja vajalikud keelepädevused.

Enamus tegevusi, mis on tegevuskavas märgitud, on seotud projektidega ning täitmise aeg on 2026. aasta. Arengukava tegevuskavas on mõned tegevused, mille tähtaeg on aasta 2024, nt eestikeelsele õppele ülemineku raames õpetajal C1 keeletaseme omandamine.

Direktori sõnul on antud tegevus tehtud, sest selle aasta sügisest peavad kõik töötajad kasutama eesti keelt ning õpetajad on omandanud C1 keeletaseme.

Sisehindamine

1.2. Lasteasutuse sisehindamise läbiviimise korra peab kehtestama direktor⁷.

Direktor on sisehindamise korra kehtestanud⁸. Sisehindamise korra⁹ kohaselt määratletakse lasteaia sisehindamisega seotud tegevused lasteaia aasta tegevuskavas. Korras on välja toodud sisehindamise läbiviimise ajaline periood, mis keskendub peamiselt perioodile jaanuar kuni juuli, ning on määratletud, et aruanne koostatakse kolme aasta järel. Korras on välja toodud sisehindamise aruande vorm, õpetaja enesehindamise plaan (lisa 2), õppeaasta kokkuvõte (lisa 3), laste rahuloluküsitluse ankeet (lisa 6). Puuduvad lisad 1, 4, 5.

Direktori sõnul on numeratsioonist tegemist eksitusega.

Sisehindamise korras ei ole välja toodud, milliseid sisehindamise tegevusi tehakse regulaarselt, sh milliseid andmeid ja millal kogutakse.

Direktori sõnul on sisehindamisel suureks abiks Haridussilm, mis on aluseks mõõdikute määratlemisel, ja igal aastal tehakse õppeaasta kokkuvõte, 2023. aastal koguti andmeid näiteks laste kohalolu kohta, toimusid arenguestlused õpetajatega. Õpetajatelt küsiti, kuidas on sujunud üleminek.

1.3. KELS¹⁰ kohaselt peab lasteasutus koostama sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul. Aruandes tuleb välja tuua lasteasutuse tugevused ja parendusvaldkonnad. Sisehindamise aruanne tuleb kooskõlastada hoolekogu ja pidajaga ning aruande peab kinnitama direktor.

Direktor on kinnitanud sisehindamise aruande käskkirjaga¹¹. Aruande on kooskõlastanud lasteasutuse pidaja¹² ja hoolekogu¹³. Viimane sisehindamise aruanne on koostatud perioodi 2020–2022 kohta, kuid aruanne on kinnitatud direktori käskkirjaga peaaegu aasta hiljem.

Direktori sõnul kinnitati aruanne hiljem, kuna enne oli vaja aruanne koostada.

Sisehindamise aruanne (2020–2022) oli koostatud aruande koostamise ajal kehtinud sisehindamise korra alusel¹⁴.

Sisehindamise aruandes on analüüsitud viit valdkonda: eestvedamine ja juhtimine; personalijuhtimine; koostöö huvigruppidega; ressursside juhtimine; õppe- ja kasvatusprotsess. Kõigis valdkondades on esitatud ülevaade perioodi tegevustest, toodud välja tugevused ja parendusvaldkonnad. Aruandes esitatud parendusvaldkonnad ei kajastu uue perioodi arengukavas. Üheks eestvedamise ja sisehindamise parendusvaldkonnaks on sisehindamise korra parendamine, mis ei nähtu kehtivast arengukavast, sest arengukavas on esitatud teised valdkonnad võrreldes sisehindamise aruandega. Ka uuendatud sisehindamise kord ei võimalda hinnata kehtiva arengukava täitmist, kuna puuduvad seosed arengukavas ja sisehindamise korra kohaselt hinnatavates valdkondades.

Direktor nõustus, et seda ei ole eraldi välja toodud, millistel teemadel on fookus.

⁷ KELS, § 24² lg 2.

⁸ Direktori 08.11.2024 käskkiri nr 1-2/16 „Sisehindamise läbiviimise korra kinnitamine“.

⁹ Direktori 08.11.2024 käskkiri nr 1-2/16 „Sisehindamise läbiviimise korra kinnitamine“, lisa 1, p 2.2.

¹⁰ KELS, § 24² lg 3.

¹¹ Direktori 08.12.2023 käskkiri nr 1-2/12 „Sisehindamise aruande kinnitamine“.

¹² Sisehindamise aruanne 2020–2022, kooskõlastatud Tallinna Haridusametis 06.12.2023.

¹³ Hoolekogu 06.12.2023 koosoleku protokoll nr 2/1.

¹⁴ Direktori 12.09.2018 käskkiri nr 1-1/18 „Tallinna Sõbrakese Lasteaia sisehindamise kord.“

1.4. KELS¹⁵ sätestab, et sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteasutuse järjepidev areng, selgitades välja lasteasutuse tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse KELSi § 9¹ lõike 2 punktis 2 nimetatud arengukava tegevuskava. Seaduse kohaselt tuleb analüüsida lasteasutuse sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust.

Direktor selgitas, et 2023. aastal tehti küsitlusi, näiteks koguti andmeid laste kohalolu kohta, kus lastelt küsiti, kas nad on lasteaiaga rahul. Kokkuvõte on sellest tehtud. Õpetajatega viidi läbi arenguveestlused, aga direktori sõnul ei olnud rahul sellega, mil viisil arenguveestlused viidi läbi, dokumenteeritud arenguveestlusi ei ole, kuna õppealajuhataja lahkus ja dokumente üle ei andnud. Õppealajuhataja lisis, et õpetajatele koostatud arenguveestluse ankeet ei olnud edasiviiva infoga.

Järelevalves esitatud asjaajamise korrast selgus, et kord on kehtestatud ning korras on reguleeritud dokumentide vormistamine ja säilitamine. Lasteaias ei ole vastavat korda järgitud. Järelevalves ei selgunud, mil viisil on sisehindamine seotud arengukava eesmärkide ja selle tegevuskavas seotuga.

Direktori sõnul ei ole ta ka ise rahul arengukavaga.

1.5. Määruse¹⁶ kohaselt on lasteasutuse tegevuskava lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alane dokument, mille peab kinnitama direktor enne õppeaasta algust ja mille täitmise peab kindlustama lasteasutuse direktor¹⁷.

Direktor esitas lasteasutuse 2024/2025. õppeaasta tegevuskava ja kinnitamise käskkirja¹⁸.

Pedagoogilises nõukogus¹⁹ on septembrikuu alguses arutatud õppeaasta põhieesmärki ja prioriteete ning päevakavas on päevakorrapunkt „2024/2025 õ/a tegevuskava kooskõlastamine - ühisüritused vastutajate valimine“, kuid otsust õppeaasta tegevuskava kooskõlastamiseks ei ole tehtud. Õppeaasta tegevuskava ei ole kinnitatud enne õppeaasta algust.

Direktori sõnul jäi aruanne õigeaegselt kinnitamata, kuna sel perioodil oli pööratud seoses eestikeelsele õppele üleminekuga personalitööl.

1.6. Lasteasutuse tegevuskavas tuleb määratleda lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest²⁰. Lisaks määratletakse lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad²¹.

Järelevalves esitatud õppeaasta tegevuskavas on välja toodud õppeaasta üldeesmärk, mis koosneb mitmest osast ning neli prioriteeti käesolevaks õppeaastaks. Lisaks on õppeaasta

¹⁵ KELS, § 24² lg 1.

¹⁶ Haridus- ja Teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg-d 1.

¹⁷ Haridus- ja Teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 3.

¹⁸ Direktori 01.11.2024 käskkirja nr 1-2/13 „Tallinna Sõbrakese Lasteaia ja rühmade aasta tegevuskavade, e-päeviku ja päevakava kinnitamine“.

¹⁹ Pedagoogilise nõukogu 04.09.2024 protokoll (numbrita).

²⁰ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 1.

²¹ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 2.

tegevuskavas välja toodud neli valdkonda, kus igal valdkonnal on kaks kuni neli eesmärki. Tegevuskavast ei selgu, millistele andmetele tuginedes antud eesmärgid on kujunenud ning milliseid tegevusi eesmärkide täitmiseks konkreetselt tehakse. Õppeaasta tegevuskava dokumendis on kasutatud korduvat numeratsiooni. Tegevuste plaanis on välja toodud päevade lõikes rühmade tegevused, kuid mitte kõikide rühmade kohta.

Direktori sõnul on niimoodi alati tehtud. Pidaja sõnul on oluline pöörata lasteaia suuremat tähelepanu dokumentatsiooni vormistamisele.

1.7. Ettepanekud direktorile

- 1.7.1. Jälgida arengukava eesmärkide ja tegevuskavas määratletud tegevuste seotust, et eesmärgid ja planeeritavad tegevused oleks sisulises kooskõlas.
- 1.7.2. Määratleda tegevuskavas õppe- ja kasvatustegevusega seotud tegevused eestikeelsele õppele üleminekul, lähtudes vajadusest toetada laste arengut.
- 1.7.3. Planeerida tegevuskavasse tegevusi, mis toetaks senisest rohkem laste võimalusi arendada praktilist eestikeelset suhtlusoskust, nt ühisüritused eestikeelse lasteasutuse lastega.
- 1.7.4. Uuendada sisehindamise korda, et tagada sisehindamise läbiviimine pideva protsessina ning vaadeldavad valdkonnad oleks seotud arengukavaga.
- 1.7.5. Täpsustada sisehindamise korras, milliseid andmeid, kes ja kuna kogub ning analüüsib, et tagada andmete süsteemne ja regulaarne ülevaatus.

1.8. Ettekirjutus pidajale

Tagada õppeaasta tegevuskava koostamine, lähtudes haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 4 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

2. Õppekava õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.1. KELS²² sätestab, et õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustöö alusdokument ja lasteasutus peab koostama selle koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava (edaspidi *KLRÕK*) alusel. Lasteasutuse õppekava (edaspidi *õppekava*) peab kinnitama direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse²³.

Direktor esitas lasteaia õppekava, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga²⁴ ning kooskõlastatud hoolekogus²⁵ ja pedagoogilises nõukogus²⁶.

Õppekava järgi on lasteaia eripäraks asukoht, lasteaed asub Mustamäel Säase turvalises elamurajoonis, ümbritsetuna era- ja kortermajadest. Õppealajuhataja lisas, et lasteaia eripäraks on osalemine projektides, näiteks rahvusvahelised projektid, roheline kool ja loodushoid, mitmekultuurilisus ja õuesõpe.

Järelevalves esitatud õppekava ei vasta kehtestatud nõuetele. Õppekavas ei ole sõnastatud õppe- ja kasvatustegevuse valdkonna eesti keele kui teise keele õpetamise eesmäärke, põhimõtteid ja sisu. Õppekavas on kasutatud erinevaid mõisteid – lapse individuaalne arengukaart, individuaalne arenduskava ja arengutabel. Dokumendis on vajalik täiendada alapunkti lapse arengu hindamine ja tuua välja ka arengu hindamise tabelid. Samuti on vajalik ühtlustada mõisted, et oleks arusaadav, millist dokumenti kasutatakse lapse arengu hindamisel

²² KELS, § 16 lg 1.

²³ KLRÕK, § 2 lg 3.

²⁴ Direktori 08.11.2024 käskkiri nr 1-2/17 „Õppekava kinnitamine“.

²⁵ Hoolekogu 07.11.2024 koosoleku protokoll nr 1.

²⁶ Pedagoogilise nõukogu 06.11.2024 koosoleku protokoll (numbrita).

ja millist siis, kui lapsele on vaja koostada lapse individuaalne arenduskava (edaspidi *IAK*). Esitatud õppekava dokumendil on kaks lisa – lisa 1 ja lisa 3. Puudub lisa 2.

2.2. Õppekavas on kirjas²⁷, et rühma meeskond koostab iga õppeaasta alguses rühma tegevuskava ning esitab selle õppealajuhatajale, kes dokumendi kooskõlastab.

Õpetajate esindajad selgitasid, et rühma tegevuskava esitatakse õppealajuhatajale hiljemalt 15. septembriks ning tutvustatakse vanematele septembrikuus lastevanemate koosolekul.

Järelevalves esitati direktori käskkiri²⁸ rühmade tegevuskavade kinnitamise kohta.

Juhtkonna selgituste kohaselt esitatakse rühmade tegevuskavad õppealajuhatajale, kes need kooskõlastab, ning sellel aastal direktor kinnitas oma käskkirjaga, sest arvas, et peab seda tegema.

2.3. KELS²⁹ sätestab, et eesmärgiga tagada lastele turvaline kasvukeskkond, peab lasteasutuse personali töökorraldus lähtuma põhimõttest, et kogu rühma tööaja jooksul on õppe- ja kasvatusalal töötav isik või õpetajat abistav töötaja sõimerühmas kuni seitsme lapse, liitühmas kuni üheksa lapse, lasteaiarühmas kuni kümne lapse, sobitusrühmas kuni kaheksa lapse ning erirühmas sõltuvalt laste erivajadusest kahe kuni kuue lapse kohta. KELS-i § 7 lõikes 1¹ nimetatud juhul võib olla õppe- ja kasvatusalal töötav isik või õpetajat abistav töötaja sõimerühmas kuni kaheksa lapse, liitühmas kuni kümne lapse ja lasteaiarühmas kuni kaheksa lapse kohta.

Lasteaia rühmades vastab täiskasvanute ja laste suhtarv nõuetele. Seitsmes rühmas töötatakse meeskonnana – õpetaja, õpetaja assistent ja õpetaja abi. Viies rühmas on kaks õpetajat ja õpetaja abi. Rühmameeskonnad töötavad kattuva tööaja alusel – meeskonnad on tööl kattuva tööajaga kell 11.00–13.30 või 10.00–14.30, ja osalevad koos nt jalutuskäikudel, väljasõitudel.

2.4. KELS-i³⁰ kohaselt on lasteasutusel tegevus- ja päevakava, mille koostamisel tuleb arvestada koolieelse lasteasutuse riikliku õppekavaga ning selle paikkonna, kus lasteasutus asub, kultuurilise omapära ja rahvatraditsioonidega. Tegevus- ja päevakava peab kinnitama lasteasutuse direktor.

Direktor esitas käskkirja³¹, millega on kinnitatud õppeaasta tegevuskava 2024/2025. õppeaastaks; rühmade aasta tegevuskavad 2024/2025. õppeaastaks; E-päevik ELIIS alates 01.09.2024 ja rühmade päevakavad. Käskkirjas lisasid nimetatud ei ole. Eraldi dokumendina on koostatud Tallinna Sõbrakese Lasteaia 2024/2025. õppeaasta tegevuskava. Nimetatud dokumendis on päevakava koostatud laste vanusest lähtuvalt: 1,5–3aastased, 3–4aastased, 4–5aastased, 5–6aastased ja 6–7aastased.

Õppe- ja kasvatustegevuse dokumenteerimine

2.5. Määruse³² kohaselt on õppe- ja kasvatustegevuse päevik lasteasutuse õppe- ja

²⁷ Õppekava, p 5.3.

²⁸ Direktori 01.11.2024 käskkiri nr 1-2/13 „Tallinna Sõbrakese Lasteaia ja rühmade aasta tegevuskavade, e-päeviku ja päevakava kinnitamine“.

²⁹ KELS, § 20 lg 6.

³⁰ KELS, § 16 lg 4.

³¹ Direktori 01.11.2024 käskkiri nr 1-2/13 „Tallinna Sõbrakese Lasteaia ja rühmade aasta tegevuskavade, e-päeviku ja päevakava kinnitamine“.

³² Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 1.

kasvatustegevuse dokument, milles määratletakse andmed rühma laste ja nende vanemate ning õppe- ja kasvatustegevuse kohta ühel õppeaastal. KLRÕKi³³ kohaselt esitatakse rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel kavandatava perioodi (nädal, kuu vm) eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused. Lasteasutuse õppekavas on reguleeritud õppe- ja kasvatustegevuste dokumenteerimine, mis toimub ELIISis ja mis vastas nõuetele³⁴.

Õpetajate esindajate sõnul täidavad nad ELIISis igapäevaselt rühmapäevikut, laevad üles pilte. Lisaks on ELIISis vanematele nähtavad nädalapläänid.

Õppe- ja kasvatustegevuste vaatlemine

2.6. Järelevalves vaadeldi rühmaõpetajate poolt läbi viidud õppe- ja kasvatustegevusi kolmes rühmas. Õpetajatele andis tagasisidet õppealajuhataja. Vestlus toimus vabas vormis, tegevuste vaatluseks küsimustikku koostatud ei ole. Tagasisides oli juhtiv osa õppealajuhatajal, õpetaja eneseanalüüs oli vähene. Õpetajatele anti toetavat tagasisidet, juhiti tähelepanu tegevustele, mis ei õnnestunud või mida oleks võinud teha teisiti, toodi välja, mis oli hästi. Tagasisidet võiks aidata sisulisemaks muuta, kui õpetaja saaks kasutada eneseanalüüsiks abistavaid küsimustikke.

Vaadeldud tegevustest nähtus, et õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimise tase oli erinev, oli väga hästi eesmärgistatud ja läbiviidud tegevusi, aga ka tegevusi, kus ei selgunud, et tegevused oleks eesmärgistatud ja läbimõeldud.

Õppealajuhataja sõnul alustas ta tööd augustist, rühmade tegevuste vaatlused tal planeeritud ei ole, plaanis on hakata vaatama tegevusi alates veebruarist, õpetajateni see teave viidud veel ei ole. Alustavale õpetajale pakutakse koolitusvõimalusi.

Direktor lisas, et eelmine õppealajuhataja viis läbi õppetegevuste vaatlusi, aga direktor ei teadnud, kas õppealajuhataja dokumenteeris vaatluste tulemused ja sellele järgnesid vestlused õpetajatega. Regulaarseid lahtiste tegevuste vaatlusi viidi läbi enne COVID-19 perioodi, peale seda ei ole läbi viidud, aga on teadvustatud, et see oleks vajalik ja edaspidiselt on plaan viia läbi ka lahtiste tegevuste vaatlusi.

2.7. Üleminek eestikeelsele õppele

Järelevalves sai kinnitust, et õppetegevused toimusid rühmades eesti keeles, kõikide õpetajate eesti keele oskus vastas kehtestatud nõuetele. Lasteaia dokumentatsioon on eestikeelne, töökoosolekud toimuvad eesti keeles. Eelnevalt on lasteaias kasutatud keelekümblusmetoodikat, mis on muutnud ülemineku sujuvaks.

Pidaja esindaja märkis, et lasteaed on tegutsenud eestikeelsele õppele üleminekul sisuliselt, parendamist vajab dokumentatsiooni vormistus.

Direktor tõi lasteaia tugevusena välja lasteaia pikaajase kogemuse eesti keele õpetamisel ja keelekümbluse rakendamisel, on osaletud projektides, nt raamatukogude projekt.

Õppealajuhataja lisas, et aktiivselt uuendatakse lasteaia raamatukogu eestikeelse kirjandusega ja õppematerjalidega, kasutatakse kõiki võimalusi, mis aitaks muuta üleminekut sujuvamaks.

Direktori sõnul on raskusi olnud personalivaldkonnas – eesti keele oskuseta õpetajate vabastamine, personalivahetus. Väljakutset nähakse kvalifikatsiooniga personali värbamisel. Oluliseks peetakse õpetajate toetamist ja motiveerimist, kuna lasteaias on palju uusi õpetajaid, kes tunnevad end kohati ebakindlalt ning vajavad toetust. Direktor märkis, et töörahule ja vaimsele tervisele tuleb pöörata suuremat tähelepanu.

³³ KLRÕK, § 7 lg 3.

³⁴ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 3.

Vestlusel osalenud lapsevanem tõi välja, et vanemad vajaks rohkem teavet, mil viisil toimub üleminek eestikeelsele õppele, et eesti keele kõrval areneks ka lapse venekeelne sõnavara.

2.8. Ettepanekud direktorile

- 2.8.1. Planeerida õppe- ja kasvatustegevuse vaatlused, toetamaks süsteemselt õpetajaid ja nende professionaalset arengut.
- 2.8.2. Koostada ja kasutada õpetajatega läbiviidavates vestlustes küsimustikku, mis aitaks õpetajal end paremini ja eesmärgipärasemalt analüüsida.
- 2.8.3. Dokumenteerida õppetundide vaatluste tulemused ning õpetajatega läbiviidavad arenguvestlused, et erinevad tegevused oleks seotud, süsteemsed ja õpetajaid toetavad.
- 2.8.4. Selgitada lastevanematele, mil viisil toimub üleminek eestikeelsele õppele ja mil viisil saavad lapsevanemad lapsi toetada.

2.9. Ettekirjutus pidajale

Tagada lasteasutuse õppekava vastavus Vabariigi Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõike 4 punktidele 2 ja 4, lähtudes käesoleva õiendi punktis 2.1 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.

3. Lapse arengu hindamine ja toetamine

Lapse arengu hindamise korraldus

3.1. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatustsüklist³⁵, lasteasutuse õppekavas tuleb sõnastada lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas analüüsimise ja hindamise korraldus³⁶. Lasteaia õppekava kohaselt peavad õpetajad viima lapse arengu hindamiseks läbi vaatlusi, vestlusi, intervjuusid, lapse tööde analüüsi ja täitma arengutabeleid. Esmaseks lapse arengu hindamise meetodiks on vaatlused. Kord aastas peavad õpetajad täitma lapse individuaalset arengukaarti, mis koondab kõikide lapsega tegelevate õppe- ja kasvatustöötajate hinnanguid. Lapse arengu jälgimiseks tuleb koostada igale lapsele arengumapp, mis sisaldab lapse töötulemuste näidiseid.

Järelevalves vaadati kolmes rühmas laste arengumappe, mis sisaldasid erinevat informatsiooni, nt lapse üldandmeid, iga-aastast puu ja inimese joonistust, lapse joonistusi. Lapse arengu hindamise tulemused on välja toodud arengutabelites, mida on täidetud ELIISis. Vaatlusi, vestlusi ja intervjuusid ei ole lasteaias dokumenteeritud.

3.2. KLRÕKi³⁷ kohaselt on lapse arengu hindamise aluseks eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Õppekava lisana³⁸ on kinnitatud Tallinna Sõbrakese Lasteaia individuaalne arenduskava.

Juhtkonna selgituste kohaselt on individuaalne arenduskava dokument, mis koostatakse lapsele, kes vajab täiendavat tuge. Arengutabelid on ELIISis ning neid täidavad õpetajad kord aastas, hinnates lapse arengut. Vestlusel osalenud õpetajad märkisid, et arengutabeleid kasutavad õpetajad arenguvestlustel lapsevanematele lapse arengust rääkides.

Arenguvestlused

3.3. Määrus³⁹ sätestab, et pedagoog peab viima lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks vähemalt üks kord õppeaastas lapsevanemaga läbi arenguvestluse, mis annab tagasisidet lapse

³⁵ KLRÕK, § 24 lg 2.

³⁶ KLRÕK, § 2 lg 4 p 4.

³⁷ KLRÕK, § 24 lg 3.

³⁸ Direktori 08.11.2024 käskkirjaga nr 1-2/17 kinnitatud „Tallinna Sõbrakese Lasteaia õppekava“, lisa 3.

³⁹ KLRÕK, § 24 lg 6.

arengust ja õppimise tulemustest ning selgitama lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Lapse arengu hindamise ja arenguvestluse tulemus tuleb dokumenteerida⁴⁰.

Lasteaia õppekavas⁴¹ on sõnastatud, et lapsevanemaga viiakse läbi arenguvestlus, kus lapsevanemale antakse tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning vanem esitab oma seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes ning lepatakse kokku mõlema osapoolle edasised tegevused, et lapse arengut toetada. Õpetajad tutvustavad õppeaasta kevadel lapse arengu hindamise tabelit.

Vestlusel osalenud õpetajate sõnul tutvustatakse arenguvestlusel hindamistulemusi, õpetajad prindivad ELIISis täidetud arengutabeli välja ning antud dokumendile võetakse lapsevanema allkiri, kui arenguvestlus on toimunud.

Järelevalves vaadeldud kolme rühma laste arengumappidest ei nähtunud arengutabelite väljavõtteid koos vanemate allkirjadega. Ühes rühmas olid mõned arengutabelid prinditud, kuid ei olnud allkirjastatud. Teises rühmas olid samuti arengutabelid prinditud ning mõned olid ka allkirjastatud, aga mitte kõik.

Järelevalves ei leidnud kinnitust, et kõikide vanematega on arenguvestlused läbi viidud.

Koolivalmiduse hindamine

3.4. KELSis⁴² kohaselt annab lasteasutus õppekava läbinule välja koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Vanem peab esitama koolivalmiduskaardi kooli, kus laps asub täitma koolikohustust.

Lasteaia õppekavas on lisa⁴³, koolivalmiduskaart. Eelmisel, 2023. aastal koostati lasteaias 36 koolivalmiduskaarti. Kaardid on koostatud elektroonselt ning koostajate ja vanemate poolt allkirjastatud.

Direktori sõnul esitavad lapsevanemad koolivalmiduskaardid kooli, kus laps alustab kooliteed. Paljud lapsed lähevad lasteaiast edasi õppima Tallinna 32. Keskkooli.

Tugiteenuste tagamine

3.5. KELSis⁴⁴ kohaselt tuleb vajaduse korral tagada lapsele logopeedi ja eripedagoogi või muu tugiteenus, mille rakendamiseks peab looma võimalused lasteasutuse pidaja ning mille rakendamist korraldab direktor. Logopeedi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrakraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele⁴⁵. Eripedagoogi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrakraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele⁴⁶.

Lasteaias töötab üks logopeed, koormusega 1,0, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Teine tugispetsialist, kes töötab 0,5 koormusega logopeedina ja 0,5 koormusega eripedagoogina, omab erialast magistrakraadi, kuid tema keeleoskuse tase on B2. Järelevalve ajal oli töötajaga töösuhe peatatud.

⁴⁰ KLRÕK, § 24 lg 7.

⁴¹ Direktori 08.11.2024 käskkirjaga nr 1-2/17 kinnitatud „Tallinna Sõbrakese Lasteaia õppekava“, p 7.

⁴² KELS, § 16 lg 5.

⁴³ Direktori 08.11.2024 käskkirjaga nr 1-2/17 kinnitatud „Tallinna Sõbrakese Lasteaia õppekava“, lisa 1.

⁴⁴ KELS, § 14 lg 2.

⁴⁵ KELS, § 22¹ lg 7.

⁴⁶ KELS, § 22¹ lg 8.

Lasteaias on loodud pervasiivsete arenguhäiretega laste rühm, rühma suurus on neli last⁴⁷. Rühmas on neli last ja kõigil erirühmas käivatel lastel on koolivälise nõustamismeeskonna otsus.

Direktori sõnul töötab pervasiivsete arenguhäiretega laste rühmas õpetaja koormusega 0,5 ning töötab ka 0,5 koormusega eripedagoogina. Eripedagoogil ei ole erialast magistrikraadi. EHISE⁴⁸ andmetel ei tööta lasteaias ega pervasiivsete arenguhäiretega laste rühmas eripedagoogi.

Lasteaias töötavate tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded ei ole täidetud ning seega ei saa lugeda tugiteenuseid tagatuks.

Vestlusel osalenud tugispetsialistide sõnul on lasteaias vajadus nii logopeedi kui eripedagoogi järele, ka psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi oleks vaja. Logopeedi sõnul oleks kahte logopeedi vaja, kuna palju lapsi on kõneprobleemidega. Pidaja esindaja sõnul on ta teadlik, et lasteaias on vajadus tugispetsialistide järele, on psühholoogi vajadus, aga ka eri- ja sotsiaalpedagoogi vajadus on järjest tõusev.

Äraakuulamisel lisas direktor, et toimus koostöökohtumine lasteaiaspetsialistidega, kus leiti, et praegusel hetkel ei ole asutuses vajadust psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi ametikohtade loomiseks. Suurema vajaduse ilmnemisel ollakse valmis vastavaid teenuseid sisse ostma. Hetkel tagatakse laste ja perede toetamine koostöös Rajaleidja spetsialistidega, Tallinna Õppenõustamiskeskusega ning Mustamäe linnaosa lapse heaolu spetsialistidega.

Selgitame, et vajadust tugispetsialisti ametikoha järele saab hinnata vastava kvalifikatsiooniga töötaja. Psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi ülesandeks ei ole mitte ainult konkreetsete juhtumitega tegelemine, vaid süsteemne ja eesmärgistatud lapse arengu toetamine ning õppe- ja kasvatusala töötajate nõustamine ning toetamine õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel.

Erivajadustega lapsed

3.6. KELSist⁴⁹ tulenevalt peavad pedagoogid jälgima lapse arengut ja toimetulekut lasteasutuses ning vajaduse korral kohandama õppe- ja kasvatustegevust lapse erivajaduse järgi. KLRÕKi⁵⁰ kohaselt peab õppekava kajastama õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ühe osana erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevust.

EHISE⁵¹ andmetel on hariduslike erivajadustega lapsi 49, nendest 31 vajavad kõneravi ja 32 last logopeedilist abi; EHISes on logopeediline tugiteenus märgitud tagatuks 30 lapsele, kahel lapsel on märgitud vajadus, aga tugiteenust ei ole tagatud; eripedagoogilist abi vajavad 4 last ja kõigile neile on EHISE andmetel teenus ka tagatud.

Tugispetsialistide ametikohal töötavate isikute sõnul vajavad logopeedilist tuge 35 last ja eripedagoogilist tuge 4, kellel on koolivälise nõustamismeeskonna otsus, kuid neid lapsi, kes eripedagoogi tuge vajavad, on veel.

Järelevalves selgus, et kuna lasteasutuse tugispetsialistide kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, ei ole tugiteenused tagatud. Lasteaias juhtkond peab hindama tugispetsialistide tegelikku vajadust, sh psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi, ning tagama koostöös lasteaias pidajaga tugiteenused tuge

⁴⁷ KELS, § 7 lg 2 p 6.

⁴⁸ EHIS, 10.12.2024.

⁴⁹ KELS, § 14 lg 1.

⁵⁰ KLRÕK, § 2 lg 4 p 5.

⁵¹ EHIS, väljavõte 27.11.2024.

vajavatele lastele.

3.7. Ettekirjutused pidajale

3.7.1. Tagada kõikide lastevanematega arenguestluste läbiviimine vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 24 lõikele 6. Täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

3.7.2. Tagada lasteasutuses logopeedi teenuse osutamine kvalifitseeritud logopeedi poolt, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 ja § 22¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.05.2025.

Ärakuulamisel esitati ettepanek määrata täitmise tähtajaks 01.09.2025, kuna logopeed/eripedagoog naaseb tööle septembris. Selgitame, et ettekirjutuse tähtaeg peab olema mõistlik ning lastele tuleb tagada vajalik tugiteenus esimesel võimalusel.

3.7.3. Tagada lasteasutuses eripedagoogi teenuse osutamine kvalifitseeritud eripedagoogi poolt, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 ja § 22¹ lõikest 8. Täitmise tähtaeg: 01.05.2025.

Ärakuulamisel esitati ettepanek määrata täitmise tähtajaks 01.09.2025, kuna logopeed/eripedagoog naaseb tööle septembris. Selgitame, et ettekirjutuse tähtaeg peab olema mõistlik ning lastele tuleb tagada vajalik tugiteenus esimesel võimalusel.

3.7.4. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 hinnata psühholoogi teenuse osutamise vajadust lasteaias ja vajaduse olemasolul tagada psühholoogi teenuse osutamine. Täitmise tähtaeg: 01.05.2025.

3.7.5. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 hinnata sotsiaalpedagoogi teenuse osutamise vajadust lasteaias ja vajaduse olemasolul tagada sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine. Täitmise tähtaeg: 01.05.2025.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajad

Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

4.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁵² toodud nõuetele ning võrreldi EHISesse kantud andmeid⁵³ ja õppeasutuses kohapeal olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli lasteaias kokku 22: direktor, õppealajuhataja, logopeed, logopeed/eripedagoog ja 18 õpetajat. Nõuetele vastab direktori, õppealajuhataja ning 14 õpetaja kvalifikatsioon. Nõuetele ei vasta logopeedi, logopeed/eripedagoogi ja nelja õpetaja kvalifikatsioon.

Lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuded⁵⁴ on kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Kvalifikatsiooninõuded on täitmata neljal rühmaõpetajal, kellel puudub kõrgharidus, kolmega nendest on sõlmitud tähtajalised töölepingud ning ühe õpetajaga tähtajatu tööleping.

EHISE põhimääruse⁵⁵ kohaselt tehakse sissekanded infosüsteemi alusdokumentide alusel.

⁵² KELS, § 22¹.

⁵³ EHIS, väljavõte 10.12.2024.

⁵⁴ KELS, § 22¹ lg 4.

⁵⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 20.

Määruse⁵⁶ kohaselt kantakse õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse andmed alus-, põhi-, üldkesk- ja kutsekeskhariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavate õppeasutuste tasemehariduse pakkumisega seotud õpetajate, koolijuhtide, tugispetsialistide ja kõrghariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste akadeemiliste töötajate ning huvihariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kohta.

Järelevalve ajal parandati õpetajate andmeid EHISes, kuid mitte kõiki. Lisamata olid muusikaõpetaja andmed ning alushariduse õpetajana on märgitud töötaja, kes nimetatud ametikohal ei tööta.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel.

- 1) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskharidus. Puudub kõrgharidus, sõlmitud on tähtajaline tööleping 26.08.2024–26.08.2025.
- 2) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskharidus. Puudub kõrgharidus, sõlmitud on tähtajaline tööleping 02.12.2024 –02.12.2025.
- 3) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskeriharidus. Puudub kõrgharidus, sõlmitud on tähtajaline tööleping 01.02.2024-01.02.2025.
- 4) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskharidus. Puudub kõrgharidus. EHISes on töötaja kvalifikatsioon loetud vastavaks, töötab tähtajatu töölepinguga.

Äraakuulamisele täpsutas direktor, et tööleping oli EHISes tähtajatu tahtmatu vea pärast. Järelevalvemenetluse ajal andmed EHISes parandati.

Seadusest⁵⁷ tulenevalt peab lasteasutuses töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arv olema piisav, et tagada õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine.

Lasteaias töötavatest õpetajatest vastab nõuetele 14 (78%) õpetaja kvalifikatsioon, mida saab lugeda piisavaks.

Kaheksa õpetajat on osalenud perioodil 2020–2024 eesti keele õpetamise metoodikaga seotud täienduskoolitustel, nt keelekümbluse ABC koolitus lasteaia õpetajatele; eestikeelne õpetaja vene õppekeele koolieelse lasteasutuse rühmas. Kaks õpetajat on läbinud eripedagoogika pikemad kursused (180 tundi).

4.2. Seaduse⁵⁸ kohaselt peab lasteasutuse direktor korraldama õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks konkursi, mille läbiviimise korra kinnitab direktori ettepanekul hoolekogu.

Järelevalves esitati direktori kinnitatud kord⁵⁹. Hoolekogu ei ole konkursi korda kinnitanud, kuigi see on hoolekogu ülesanne.

Korra kohaselt kuulutatakse välja konkurss. Konkursiteade avalikustatakse erinevatel sotsiaalmeedia lehtedel ning Tallinna Haridusameti poolt hallataval kodulehel haridusasutuste töökuulutuste rubriigis. Peale sooviavalduste ja teiste dokumentide saabumist valitakse välja sobivad kandidaadid, keda vestlusele kutsuda. Direktor moodustab komisjoni. Korras ei ole välja toodud konkursikomisjoni töö protokollimist. Järelevalves esitatud dokumentidest selgus,

⁵⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 17.

⁵⁷ KELS, § 22 lg 4³

⁵⁸ KELS, § 22 lg 4.

⁵⁹ Direktori 07.11.2024 käskkiri nr 1-2/15.

et läbiviidud konkursid on protokollitud.

4.3. Ettekirjutus pidajale

Tagada õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks läbiviimise korra kinnitamine lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõikest 4 ja õiendi punktis 4.2 sätestatust. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.

Käesoleva õiendi eelnõu edastati lasteaia pidajale ja direktorile ärakuulamiseks 30.12.2024. Lasteaia pidaja ja direktor vastasid 07.01.2025. Ärakuulamisel esitatud täiendusi ning seisukohti arvestati osaliselt, mitteamvestamise kaalutlused on toodud vastavas õiendi osas.